

Lars Voldsgaard
Møller Eriksens Vej 7H,
5690 Tommerup

Miljø & Ressourcer
Kontaktperson: Andy Heineth
E-mail: ahe@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29 20 19 06

Dato: 08-06-2026
Journal nr.: 25/24027

Dispensation til modtagelse af uforurenet jord i tidligere råstofgrav på matr.nr. 3a, Borreby Møllegård, Bellinge i Odense Kommune

Region Syddanmark meddeler hermed dispensation til modtagelse af uforurenet jord på matr.nr. 3a, Borreby Møllegård, Bellinge. Dispensationen meddeles efter jordforureningslovens § 52 stk. 2 nr. 3. Denne afgørelse erstatter den tidligere udsendte afgørelse pr. 10-12-2025. Dispensationen blev sendt i høring ved brev af den 18-03-2026. Vi har modtaget bemærkninger fra Odense Kommune. En del af bemærkningerne har et fokus på at tydeliggøre pointerne og vilkårene i afgørelsen, og disse er blevet indarbejdet i denne endelige dispensation. Ændringsforslagene er ikke af en karakter, som vi vurderer, vil kræve en fornyet høringsperiode for afgørelsen. Selve afgørelsens udfald og argumentationen er ikke ændret efter de indkomne bemærkninger. Regionen er i høringsperioden blevet opmærksom på, at ansøgningsarealet ligger i umiddelbar nærhed af Natura 2000-område nr. 114 Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å. Afgørelsen er derfor udbygget med en væsentlighedsvurdering i forhold til Natura 2000-området samt en vurdering af projektets betydning for bilag IV-arter.

Resumé

- Regionen meddeler hermed dispensation til at tilføre op til 65.000 m³ uforurenet jord til de tidligere råstofgrave på de vilkår, der fremgår af dette brev.
- Dispensationen gælder inden for arealerne, der er vist i figur 1.
- Dispensationen gælder frem til den 01-03-2029.
- Du er forpligtet til årligt at indberette om modtagelsen af tilført jord og den tidligere råstofgravs restkapacitet til Region Syddanmark.
- Vi gør opmærksom på, at vi gemmer materialet om din ejendom i regionens database. Oplysningerne vil blive tilgængelige på Region Syddanmarks hjemmeside.

Figur 1 – Område med dispensation til modtagelse af jord markeret med rødt.

Der er efter jordforureningslovens § 52 stk. 3 knyttet følgende vilkår til dispensationen:

Vilkår om jordens kvalitet

1. Der må tilføres uforurenet jord fra ikke-anmeldepligtige områder.
2. Endvidere må der tilføres uforurenet jord fra anmeldepligtige¹ områder, der overholder grænseværdierne for kategori 1 jord, jf. tabel 3 i jordflytningsbekendtgørelsen.² Vi gør dog opmærksom på, at "50%-reglen" ikke finder anvendelse for jord til råstofgrave eller tidligere råstofgrave i Region Syddanmark.
3. Er der andre stoffer i jorden jf. historikken end dem, der er anført i ovennævnte bekendtgørelse, skal man anvende de jordkvalitetskvalitetskriterier, der er listet i Miljøstyrelsens til en hver tid gældende "Liste over kvalitetskriterier i relation til forurenet jord"³. I tvivlstilfælde skal Region Syddanmark kontaktes.
4. Der må ikke modtages restprodukter (f.eks. asfalt, boremudder og slagger) eller andet affald (f. eks. murbrokker og plastik), jorden må ikke indeholde fremmedlegemer som f.eks. træ m.v. og der må ikke være misfarve eller mislugt, fx af olie eller kloak.
5. Der må ikke modtages jord med et forventeligt indhold på mere end 2 % organisk materiale (f.eks. kompost, gytje og tørv) i den tidligere råstofgrav. Forbuddet gælder dog ikke slutaftdækning, jf. vilkår 6.

¹ Jord, der enten er forurenet, kortlagt efter jordforureningsloven, er fra offentlig vej, er områdeklassificeret eller stammer fra modtageanlæg for jord.

² Bekendtgørelse nr. 1452 af 7. december 2015 om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord.

³ "Liste over kvalitetskriterier i relation til forurenet jord" fra MST.

Der skal udtages prøver til analyser af den modtagne jord for indhold af organisk materiale, hvis det ikke ud fra en visuel inspektion, gennemgang af medfølgende blanketter eller oplysninger om jordens oprindelse i øvrigt med høj grad af sikkerhed kan konstateres, at den modtagne jord indeholder under 2 % organisk materiale.

6. Muldjord må ikke indbygges i den tidligere råstofgrav, men kan anvendes til slutafdækning.

Vilkår om jordens placering og mængde samt markeringsnet

7. Den tilførte jord må modtages inden for det indrammede område, som er vist på figur 1, og opfyldningen skal foregå i overensstemmelse med det ansøgte.
8. Region Syddanmark har estimeret arealerne på matr. nr. 3a, Borreby Møllegård, Bellinge, hvortil der dispenseres fra forbuddet mod at tilføre jord, til at være ca. 130.000 m². Ved udlægning af jord i 0,5 m tykkelse, svarer det til 65.000 m³ tilført jord.
9. Der skal inden for området, hvor der tidligere har været losseplads, udlægges et markeringsnet, så der er en visuel adskillelse mellem terrænoverfladen og den tilførte jord.

Vilkår for egenkontrol

10. Ansøger udarbejder en instruks for egenkontrol, som indeholder beskrivelse af omfanget af tilsyn ved tippen, hvilke indikationer der fører til, at vognlæs med jord (såvel anmeldepligtig som ikke-anmeldepligtig) afvises, hvordan en afvisning af vognlæs skal foregå, og hvem der informeres herom.
11. Det er ansøgers ansvar, at alle personer, der har med jordmodtagelse at gøre i de tidligere grave, er bekendt med og lever op til instruks for egenkontrol.
12. Instruks for egenkontrol skal sendes til og godkendes af regionen inden den tidligere råstofgrav kan modtage uforurenede jord.
13. Al anmeldepligtig jord skal være ledsaget af et udfyldt skema for "Levering af fyldjord" se vedlagte skema, kommunens anvisningsskema eller en anmeldelse på Jord-web.
14. Jorden skal som minimum være analyseret og kategoriseret i henhold til § 10 i Bekendtgørelse nr. 1452 af 7. december 2015 om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord, jf. tabel 3 i jordflytningsbekendtgørelsen.

15. Ikke anmeldepligtig jord skal være ledsaget af skemaet "Levering af fyldjord" eller kommunens anvisningsskema med en beskrivelse af jordens historik.
16. Anmeldepligtig jord, der ved ankomsten ikke er analyseret, skal afvises. Afvises jorden skal den anvisende kommune orienteres med henblik på anvisning af alternativ bortskaffelse til den afviste jord.

Opbevaring og afrapportering af egenkontrol

17. Skemaerne for "Levering af fyldjord", kommunens anvisningsskema eller evt. udskrift fra Jord-web samt medfølgende analyseblanketter jf. jordflytningsbekendtgørelsen⁴ skal opbevares i mindst 3 år og skal efter anmodning være tilgængelige for Region Syddanmarks tilsyn.
18. Hvert år skal der senest den 1. marts indberettes et skema med oversigt over den tilførte mængde og en vurdering af, hvor stor restkapaciteten er. For hvert jordparti (jord fra samme adresse) skal skemaet oplyse om bygherre, opgravningsadresse, transportør, samlet jordmængde og leveringsperiode.

Indberetningen sker direkte på Region Syddanmarks hjemmeside:
<http://regionsyddanmark.dk/wm255544>

Opfyldelse af vilkår, ændringer, tilbagekaldelse og lovliggørelse

Såfremt vilkårene for modtagelse af jord i den tidligere råstofgrav ikke overholdes, kan dispensationen tilbagekaldes, og der vil blive stillet krav om lovliggørelse.

Region Syddanmark kan ændre foranstående vilkår eller tilføje nye, hvis det vurderes nødvendigt for at sikre, at der ikke tilføres forurenede jord i den tidligere råstofgrav.

Vilkårene betyder, at ansøger skal godkende modtagelsen af jorden, inden den indbygges i den tidligere råstofgrav. Ansøger skal tjekke oplysningerne om den tidligere og nuværende anvendelse af det sted, hvorfra jorden stammer samt analyseresultaterne.

Vi gør opmærksom på, at ansøger er ansvarlig for, at jorden ikke indeholder fremmedlegemer eller er forurenede.

Offentliggørelse og klagevejledning

⁴ Bekendtgørelse nr. 1452 af 7. december 2015 om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. jordforureningslovens § 77.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, grundejer, enhver der har individuel væsentlig interesse i sagens udfald, kommunalbestyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

En klage over en afgørelse efter § 52 har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet træffer afgørelse om andet. Hvis ansøger vælger at udnytte dispensationen inden klagenævnets afgørelse foreligger, sker dette for ansøgers egen risiko.

De involverede parter modtager en kopi af regionens udtalelse og har derefter en frist på tre uger til at kommentere regionens svar over for klagenævnet.

Vi sender besked, hvis der indkommer klager.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt senest 12 måneder efter, at endelig afgørelse er truffet.

Oplysninger om den tidligere råstofgrav offentliggøres

- Dispensationen kan ses på regionens hjemmeside, så det fremgår, at vi har vurderet, hvorvidt den tidligere råstofgrav må modtage uforurenet jord.
- Databeskyttelsesloven giver dig nogle rettigheder i forhold til de oplysninger, som Region Syddanmark indsamler, behandler og videregiver. Du kan læse mere på: mr.rsyd.dk/gdpr/Behandling-af-personoplysninger-jord.html.

Sagens baggrund

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt⁵. Region Syddanmark kan meddele dispensation fra forbuddet⁶, såfremt der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning, og andre tilsvarende miljømæssige hensyn ikke taler imod.

Region Syddanmark har den 29. april 2025 modtaget en anmodning om afgørelse ift. § 52 fra Odense Kommune om at modtage jord til et areal på 15 ha og i en tykkelse på 0,5 m i den tidligere råstofgrav på matr. nr. 3a og 3n, Borreby Møllegård, Bellinge. Ansøgers formål med jordtilførslen er at dække forurenede jord til for at heste kan græsse på marken uden at komme i kontakt med forurenede jord.

Ved gennemgang af det historiske materiale i sagen ses et overblik over tidligere aktiviteter med grusgravning og drift af en ulovlig losseplads. Heraf fremgår, at den ulovlige losseplads på begge sider af vejen Klemmeløkken blev anmeldt til sundhedskommissionen i perioden 14. april til 19. maj 1972.

Det fremgår desuden af status for april 1972, at der nord for vejen ikke graves grus.

Den første danske råstoflov blev vedtaget den 7. juni 1972. Region Syddanmark vurderer på den baggrund, at grusgravningsaktiviteterne på den nordlige side af Klemmeløkken, som i dag har matr. nr. 3n, Borreby Møllegård, Bellinge, har fundet sted før vedtagelsen af råstofloven og dermed ikke er omfattet af forbuddet mod at tilføre jord (Jordforureningslovens § 52).

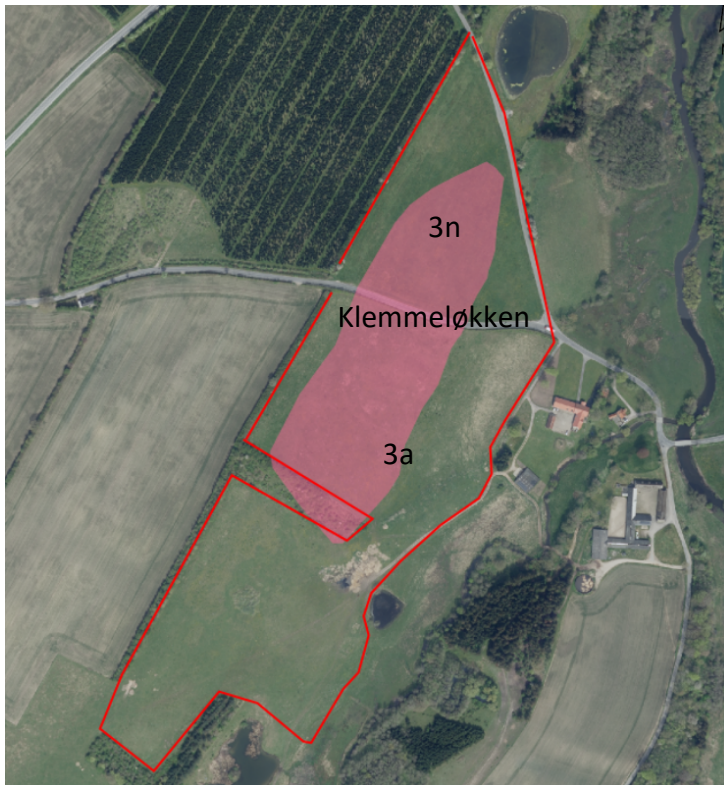
Ved sager om jordtilførsel til råstofgrave, der eksisterede før den 7. juni 1972, er kommunen myndighed og skal derfor træffe afgørelse om, hvorvidt der kan tilføres jord. Da regionen kun er myndighed for aktiviteterne syd for Klemmeløkken (matr. nr. 3a, Borreby Møllegård, Bellinge), omhandler denne afgørelse kun dette areal.

Ansøgningsarealet fremgår af figur 2, hvor arealet syd for Klemmeløkken (matr. nr. 3a, Borreby Møllegård, Bellinge) er regionens myndighedsområde, mens arealet nord for vejen (matr. nr. 3n, Borreby Møllegård, Bellinge) hører under kommunen.

Region Syddanmark har estimeret arealerne på matr. nr. 3a, Borreby Møllegård, Bellinge, hvortil der dispenseres fra forbuddet mod at tilføre jord, til at være ca. 130.000 m². Ved udlægning af jord i 0,5 m tykkelse, svarer det til 65.000 m³ tilført jord.

⁵ Jordforureningslovens § 52

⁶ Jordforureningslovens § 52, stk. 2. nr. 3

Figur 2 - Ansøgningsområde markeret med rødt omrids. Den røde flade er udbredelsen af den gamle losseplads.

Forudsætninger for regionens afgørelse

Drikkevandsinteresser og recipienter

Ansøgningsområdet er beliggende udenfor indvindingsoplandet til almen vandforsyning, men indenfor område for særlige drikkevandsinteresser (OSD) og nitratfølsomt indvindingsopland (NFI). Det nærmeste indvindingsopland tilhørende et alment indvindingsanlæg er Vandcenter Syd: Borreby Kildeplads, der ligger ca. 900 m i vestlig retning fra ansøgningsområdet (se figur 4).

Ansøgningsområdet ligger i vandområdedistrikt Jylland og Fyn, hovedvandopland Odense Fjord. Inden for en 1 km-buffer ligger bl.a. Holmehave Bæk og Borreby Møllebæk, som indgår i Odense Å-systemet og er omfattet af vandområdeplanerne 2021-2027 med fastlagte miljømål for økologisk og kemisk tilstand. I området forekommer desuden mindre søer og moser, som via dræn og grøfter har hydrologisk forbindelse til vandløbssystemet. Cirka 260 m øst for ansøgningsområdet løber Odense, der Å har en god økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Cirka 150 m øst for ansøgningsområdet findes desuden det målsatte vandløb Holmehave Bæk, der har en ringe økologisk tilstand og en ukendt kemisk tilstand. Begge vandløb fremgår af figur 4. Region Syddanmark har i 2019 på baggrund af en forureningsundersøgelse vurderet, at forurening fra lossepladsen ikke udgør en risiko for de to nærliggende vandløb.

Geologi/hydrogeologi

Ansøgningsområdet er beliggende i et område, hvor der geomorfologisk findes smeltevandsslette/hedeslette⁷. Jordartskort⁸ viser, at der i ansøgningsområdet er udbredte aflejringer med smeltevandssand. Af kortlægningsrapporten for Odense Vest⁹ fremgår det, at ansøgningsområdet er beliggende umiddelbart i kanten af smeltesandsaflejringerne i ådalen ved Odense Å, som benævnes lag 3/KS1. KS1 ligger terrænnært og har ud over at være en terrænnær grundvandsressource også udgjort den tidligere råstofressource. Det førstkommande primære grundvandsmagasin i området benævnes i kortlægningsrapporten lag 5/KS2, og beskrives som de mest gennemgående og generelt tykkeste sandlag i området, og hvorfra der sker indvinding af drikkevand. KS2 har ved ansøgningsområdet en tykkelse på 20-30/30-40 m med et dæklag (akkumuleret lertykkelse) på 5-10/10-15 m. I ådalen ved Odense Å har magasinet en tykkelse på 1-10/10-20 m med et dæklag på mindre end 5 m.

Øst for ansøgningsområdet på naboejendommen med matr. nr. 3m, Borreby Møllegård, Bellinge findes den nærmeste dybere boring med DGU nr. 145.80. Boringen er i dag sløjfet, men blev tidligere anvendt af Odense Vandværk som vandforsyningsboring og dernæst pejleboring. I boringen træffes vekslende aflejringer af smeltevandssand og –grus, som 22 m u. t. underlejres af vekslende lag af moræneler, morænesand og smeltevandssand til 46,8 m u. t. Herunder træffes Kerteminde mergel til 74,6 m u. t., som underlejres af bryozokalk til boringens bund 86 m u.t. Boringen var filtersat 48,6-86 m u.t.

Den nærmeste aktive indvindingsboring (privat) er DGU nr. 145.1635, der ligger lige op til ansøgningsområdet på naboejendommen Klemmeløkken 19, 5250 Tommerup. I boringen er der ved borearbejdet truffet glacialt smeltevandssand under 1,1 m muld til 8,1 meters dybde. Herunder er truffet vekslende interglaciale ferskvandsaflejringer af silt og ler til 10,5 meters dybde. Herunder træffes glacial smeltevandssand med silt til 11,3 meters dybde og herunder smeltevandssand til 18,5 meters dybde. Herunder træffes glacialt moræneler til boringens bund i 24 m u.t. Boringen er filtersat fra 12,8 til 18,5 m u.t. i det magasin der tolkes at være KS2 og er pumpetestet i 1981, hvor boringen blev etableret. Pumpetesten blev udført over 72 timer med en pumpeydelse på 10 m³/t, hvilket medførte en sænkning af grundvandsstanden i boringen med 0,9 meter. Dette vurderes at være udtryk for et grundvandsmagasin, der kan levere en kontinuert mængde vand.

Region Syddanmark har i 2019 udført en forureningsundersøgelse på den tidligere losseplads med udførsel af 29 boringer. I stort set alle de udførte boringer er der truffet smeltevandssand i varierende mængtigheder. Det bemærkes i rapporten, at boringer som er filtersat i sandlag, overordnet set er velydende – altså leverer ok mængder vand i forbindelse med udtagning af vandprøver til analyse. Rapporten vurderes ikke at være relevant bilag til denne afgørelse, men kan eftersendes, hvis ønsket.

⁷ Geomorfologisk kort over Danmark, 1:200 000, version 3. GEUS

⁸ Danmarks Digitale jordartskort 1:25.000 version 5. GEUS

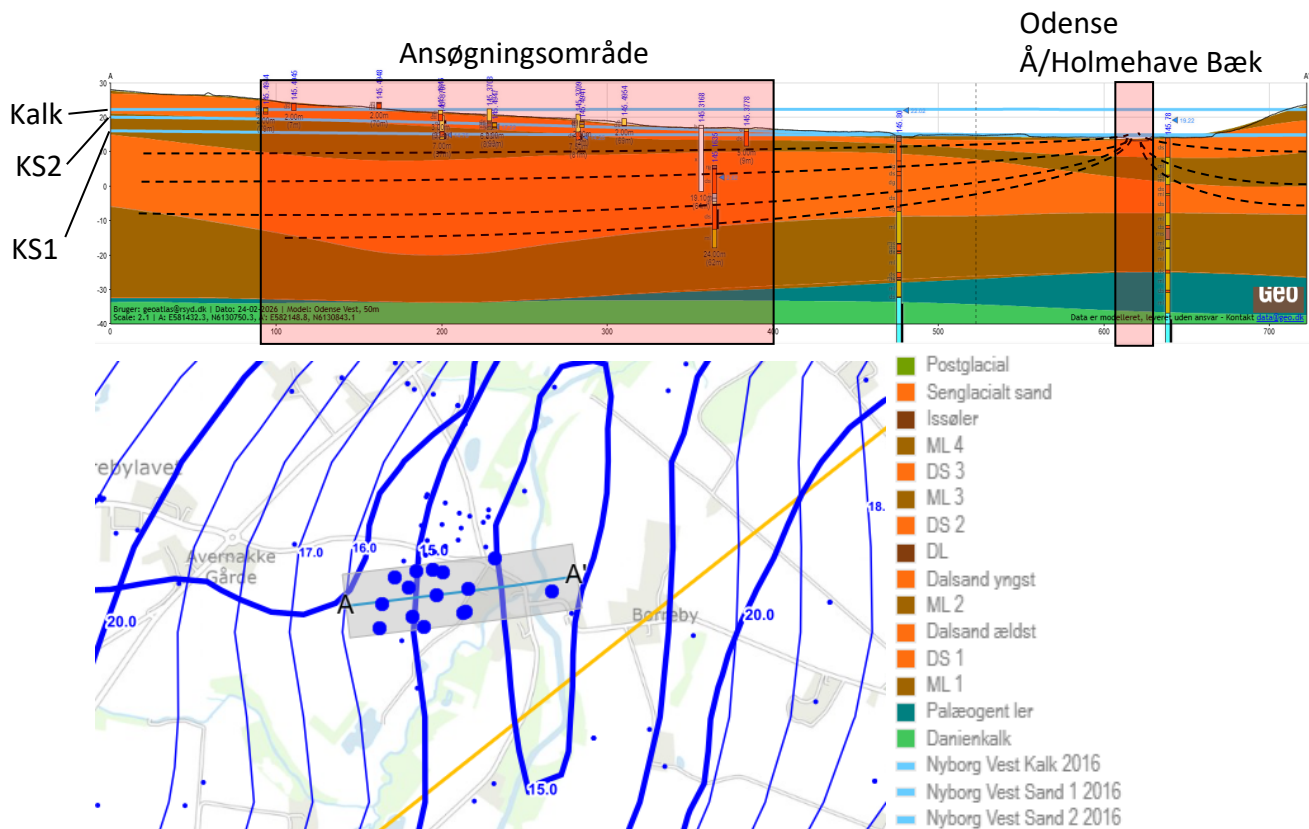
⁹ Redegørelse for Odense Vest, Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning, 2012, Naturstyrelsen

På figur 3 er vist den hydrostratigrafiske model Odense Vest, 50 m i et vest-øst orienteret GeoAtlas profil, der krydser Odense Å. Her fremgår de omtalte grundvandsmagasiner KS1 og KS2, der jævnfør signaturforklaringen fra GeoAtlas benævnes henholdsvis DS3 og DS2¹⁰. Det vurderes, at der ud over de glaciære aflejringsforhold kan være sket tidlige ændringer i Odense Å's horisontale udbredelse. Erosion og efterfølgende aflejring af sandede aflejringer fra vandløbet kan lokalt medføre, at de to grundvandsmagasiner KS1 og KS2 er i hydraulisk kontakt. Det vurderes dermed, at det ikke kan udelukkes, at der lokalt kan være hydraulisk kontakt mellem de to magasiner.

Ansøger har i et høringssvar til tidligere udkast til afslag om dispensation oplyst, at der er artesiske forhold i området, og at det har været nødvendigt at dræne arealer inden for ansøgningsområdet for at tørholde. Artesiske forhold betyder, at trykniveauet for grundvandet står højere end terrænniveauet. På figur 3 ses trykforholdene indtegnet med baggrund i Nyborg Vest modellen fra 2016. Det ses, at grundvandet, der findes i kalken, har et trykniveau, der ligger i omegnen af 5 meter over terrænen inden for ansøgningsområdet. Trykforholdene viser desuden en opadrettet gradient mellem KS1 og KS2, hvilket betyder, at grundvandet ikke nedsiver lokalt ved ansøgningsområdet. I den østlige del af ansøgningsområdet ligger trykniveauet for KS1 og KS2 i terrænniveau, og desto tættere man kommer på Odense Å og Holmehave Bæk, jo vådere bliver det i terrænen. Det dræned vand ledes til en drænsø syd for ansøgningsområdet, der blev etableret imellem år 1988 og 1992 jf. historiske flyfotos. Denne oplysning bekræftes af de data, der findes om trykforholdene for grundvandsmagasinerne i området.

På figur 3 er der på kortet indtegnet potentialekort for grundvandsmagasinerne KS1 og KS2, altså koterne for grundvandsniveauerne. De tykke blå streger er potentialelinjerne for KS2, og de tynde er for KS1. Potentialelinjerne for begge grundvandsmagasiner viser en overordnet orientering mod Odense Å/Holmehave Bæk, hvor det højeste niveau er omkring kote 15, svarende til terrænniveauet, og nogle steder over terrænen. Dette indikerer, at Odense Å og Holmehave Bæk er grundvandsfødte, og at KS1 og KS2 har en hydraulisk forbindelse til vandløbene. Dette stemmer overens med boringsdata, der som nævnt ovenfor viser, at der kan være hydraulisk kontakt mellem de to grundvandsmagasiner. En hydraulisk kontakt betyder, at der er fysisk kontakt mellem de to grundvandsmagasiner, hvilket vil være en transportvej for grundvandet mod de to vandløb. På figur 3 er indtegnet en tolket grundvandsstrømning for KS1 og KS2 rettet mod Odense Å/Holmehave Bæk.

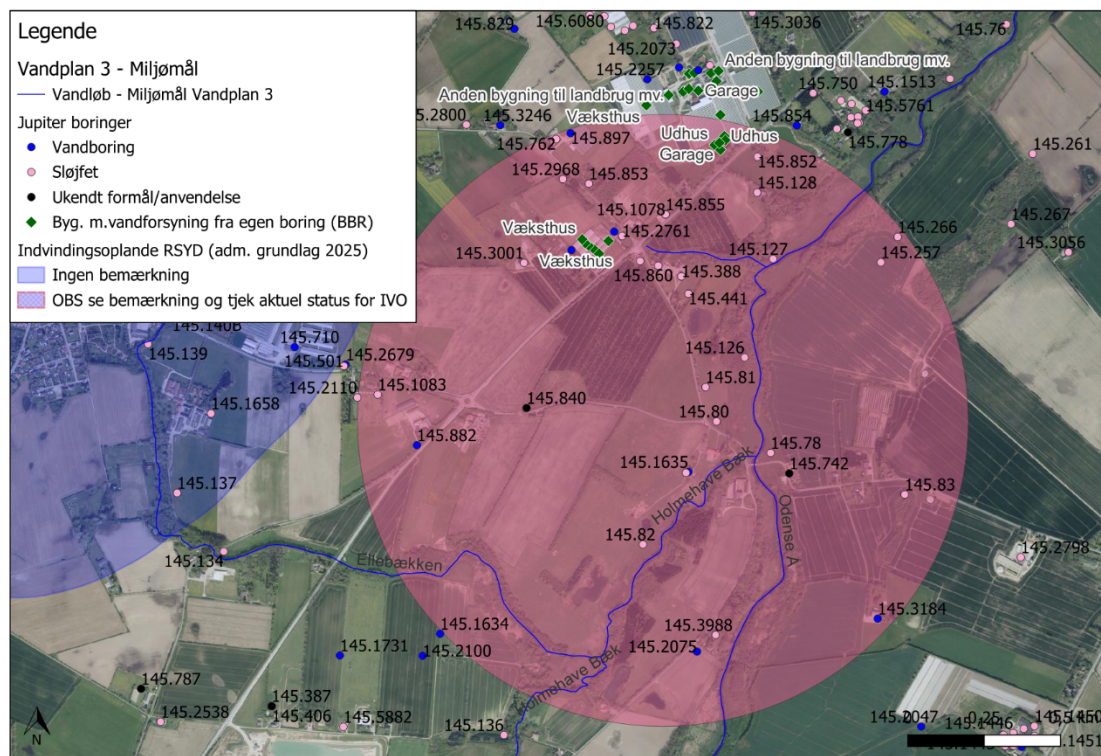
¹⁰ De geologiske beskrivelser fra de nærliggende boringer, som er projiceret ind på profilet, er ikke helt i overensstemmelse med modellen og indikerer lokale variationer i geologien.

Figur 3 – Vest-øst orienteret GeoAtlas profil, der viser den hydrostratigrafiske model Odense Vest, 50 m og nærliggende borer. På kortet og profilet er tilføjet potentialelinjerne for grundvandsmagasiner.

Nærliggende borer og indvindingsanlæg

I tabel 1 og 2 fremgår informationer om nærliggende borer og anlægs funktion samt borerdybder, som findes i en radius på cirka 1 km fra ansøgningsområdet. På figur 3 ses borerne placering samt en rød 1 km radius fra ansøgningsområdet. Der er også tilføjet målsatte vandløb samt indvindingsoplandet tilhørende Vandcenter Syd: Borreby Kildeplads for at synliggøre afstanden.

Figur 4 – Oversigtskort over for sagen relevante nærliggende boringer, målsatte vandløb og anlæg med levering af vand inden for 1 km radius fra ansøgningsområdet.

Der findes inden for 1 km radius 37 boringer fra Jupiter-databasen, der anvendes eller har været anvendt til brønd, privat husholdning, undersøgelse/videnskab, vandforsyning eller ukendt. Ud fra de 37 boringer er 27 af dem sløjfet, 8 er registreret som aktiv vandboring og de resterende 2 er ukendt. Alle boringerne, der er registreret som brønd eller privat husholdning, er op til cirka 20 meter dybe. Boringerne, der er registreret som vandforsyning eller tom, har varierende borningsdybder, men er primært op til ca. 30 meter dybe. Boringer til privat husholdning er ofte filtersat i det førstkomende vandførende sandlag, hvilket i nogen grad bekræftes af tabel 1.

Boringsdybde [m]	Brønd	Privat husholdning	Undersøg./videnskab	Vandforsyningsboring	(tom)	Hovedtotal
0-10	4	1				5
10-20	2	1		6	3	12
20-30				7	3	10
30-40				1	1	2
40-50					1	1
50-60					2	2
70-80					1	1
80-90					2	2
90-100					1	1
100-110			1			1
Hovedtotal	6	2	1	14	14	37

Tabel 1 – Boringer inden for 1 km radius fra ansøgningsområdet, der involverer vandforsyning.

Der er derudover også lavet et udtræk fra BBR over antal anlæg, der leverer vand og formål. Dette fremgår i tabel 2. I opgørelsen er der registreret 11 anlæg på tre ejendomme, hvor Vibækvej 2, 5250 Odense SV er den umiddelbart største lokale indvinder i nærområdet, og som er beliggende ca. 700 m fra ansøgningsområdet. På denne ejendom er der et gartneri med aktiv drift. Gartneriet har yderligere 9 anlæg, der er registreret i BBR til at have forbindelse til vandforsyning.

Adresse	Anden bygning til landbrug mv.	Fritliggende enfamiliehus	Garage	Maskinhus, garage mv.	Udhus	Væksthus	Hovedtotal
Assensvej 217, 5250 Odense SV	1				1		2
Assensvej 219, 5250 Odense SV		1	1		1		3
Vibækvej 2, 5250 Odense SV				1		5	6
Hovedtotal	1	1	1	1	2	5	11

Tabel 2 – Udtræk fra BBR over anlæg, der leverer vand i 1 km radius fra ansøgningsområdet.

Jordforurening

Region Syddanmark er opmærksom på, at der på ansøgningsarealet findes en tidligere losseplads, der hos regionen har lokalitetsnummer 461-00022. Lokalteten er kortlagt på vidensniveau 2, hvilket betyder, at der påvist en faktisk forurening. I regionens praksis kortlægges lossepladser som udgangspunkt på vidensniveau 2. Ansøger er også opmærksom på dette i ansøgningen.

Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Ansøgningsområdet ved Borreby Møllegård ligger i umiddelbar nærhed af Natura 2000-område nr. 114: Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å (habitatområde H98) kun adskilt af vejen "Klemmeløkken". Natura 2000-områdets afgrænsning ligger på nabogrunde til ansøgningsområdet. Habitatområde nr. 98 har følgende udpegningsgrundlag:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 98	
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)
	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)
	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)
	Tykskallet malermusling (1032)
	Bæklampret (1096)
	Havlampret (1095)
	Pigsmørling (1149)
	Odder (1355)
	Damflagermus (1318)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Naturtypen egeblandskov (9160) er ikke til stede i habitatområde H98. Naturtypen gennemgås derfor ikke yderligere

Figur 5: Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 98 (N114 Basisanalysen 2022-2027).

I den nærmere omegn af ansøgningsområdet forekommer der naturarealer med bl.a. moser, enge, småsøer og overdrev, som efter deres karakter kan være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Tilførsel af jord indebærer ikke fysiske indgreb i disse naturarealer. Region Syddanmark er ikke myndighed efter naturbeskyttelseslovens § 3, men det indgår i vurderingen, at den ansøgte jordtilførsel ikke ændrer arealanvendelsen eller hydrologien på en måde, der kan forringe de nærliggende mose-, eng- eller overdrevslokaliteter.

På grund af den tætte beliggenhed kan jordtilførslen teoretisk påvirke Natura 2000-området fysisk. Det er tidligere vurderet (under afsnittet om vandområdeplaner), at jordtilførslen ikke påvirker overflade- eller grundvand i en grad, der ændrer tilstanden i de vandløb og grundvandsforekomster, som har forbindelse til Natura 2000-området. De våde og akvatiske naturtyper på udpegningsgrundlaget vurderes derfor ikke at blive påvirket.

Der foretages i forbindelse med tilførsel af jord til ansøgningsområdet ingen indgreb inden for Natura 2000-områdets afgrænsning, og der sker ikke rydning eller terrænændringer i de naturarealer, der udgør habitatområde H98.

Odder og damflagermus, som indgår i udpegningsgrundlaget, kan potentielt passere eller fouragere i tilknytning til ansøgningsområdet. Da arealet efter jordtilførslen vil fremstå som græsset hestefold, og da der ikke sker indgreb i vandløb, moser eller skovarealer, vurderes jordtilførslen ikke at påvirke arternes levesteder i Natura 2000-området væsentligt.

For terrestriske naturtyper kan der teoretisk forekomme dybderodede naturtyper langs grænsen til Natura 2000-området, hvor rodsystemer kan strække sig 10-20 meter ud over afgrænsningen (fx skov, krat, visse overdrev/skovbryn). I sådanne tilfælde kan dybe afgravninger eller kraftige terrænændringer uden for området påvirke naturtyperne inde i området. I denne sag udføres der imidlertid ikke dybe afgravninger eller skræntdannelser langs skel, men alene påføring af et relativt tyndt dæklag af uforurennet jord oven på det eksisterende fyldpladsareal. Jordtilførslen vurderes derfor ikke at påvirke eventuelle dybderodede terrestriske naturtyper i Natura 2000-området.

På denne baggrund vurderer Region Syddanmark, at tilførsel af jord til det ansøgte areal ikke påvirker Natura 2000-område nr. 114 væsentligt, og der skal derfor ikke udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af jordtilførselens påvirkning¹¹.

Bilag IV-arter

Vurderingen af jordtilførselens betydning for bilag IV-arter er baseret på et samlet datagrundlag bestående af oplysninger fra Danmarks Miljøportal, herunder EA-rapporten for en 1 km-buffer omkring ansøgningsområdet, samt opslag på Arter.dk. Data omfatter registreringer af beskyttede naturtyper, artsfund i området og Natura 2000-basisanalysen for område nr. 114: Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å. Derudover er den nationale rapport "Opdatering af: Håndbog om

¹¹ Habitatbekendtgørelsen § 6.

dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV" (SR520) anvendt til at beskrive arternes økologi og krav til levesteder.

Inden for bufferområdet forekommer småsøer, moser, enge og vandløb, som samlet set rummer potentielle levesteder for flere bilag IV-arter, især padder og flagermus. Vurderingen fokuserer derfor på, om de planlagte ændringer i ansøgningsområdet kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for de bilag IV-arter, der med rimelighed kan forventes at forekomme i området.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander yngler typisk i mindre, fiskefrie, vegetationsrige vandhuller og småsøer og opholder sig på land i fugtige, strukturrige habitater (løvskov, hegn, krat, sten og kvas). De fleste individer opholder sig inden for få hundrede meter af ynglestedet. Der er mere end 1,3 km til den nærmeste observation ved opslag på Arter.dk.

Småsøer og moser i og omkring Natura 2000-området vurderes at kunne fungere som potentielle ynglesteder, mens ansøgningsområdet har begrænset værdi som yngle- eller rasteområde for stor vandsalamander, da terrænet er relativt ensartet uden naturlige skjul. Det vurderes derfor usandsynligt, at de vil være at finde inden for området.

Jordtilførslen vurderes ikke at:

- ændre på søer eller moser, hverken i eller uden for Natura 2000-området
- ændre ikke vandstand i potentielle ynglelokaliteter

Regionen vurderer, at jordtilførslen ikke medfører beskadigelse eller ødelæggelse af stor vandsalamanders yngle- eller rasteområder.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø foretrækker fugtige enge og moser tæt på vandhuller og mindre søer og har behov for sammenhængende naturstrøg til bevægelse mellem yngle- og rasteområder. De beskyttede eng- og mosearealer i området kan udgøre egnede levesteder, mens selve ansøgningsområdet har ringe værdi som levested for arten. Der er desuden mere end 4 km til nærmeste observerede individ.

Jordtilførslen omfatter ikke de nærliggende eng- og mosearealer. Omlægningen til hestefold med et lag uforurennet jord ændrer ikke hydrologien i en grad, der kan forringe de nærliggende potentielle paddehabitater. Regionen vurderer derfor, at jordtilførslen ikke medfører beskadigelse eller ødelæggelse af spidssnudet frøs yngle- eller rasteområder.

Flagermus

Alle danske flagermusarter er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. De anvender typisk bygninger, hule træer og andre hulrum som yngle- og dagrastepladser samt skovbryn, læhegn, vandløb, småsøer, moser og enge som fourageringsområder.

Vandløb og våde naturtyper i og omkring Natura 2000-området udgør gode fourageringsområder, og der kan være egnede rastesteder i bebyggelse og træer i landskabet. Jordtilførslen:

- omfatter ikke fældning af træer, læhegn eller skovbryn
- ændrer ikke på bygninger og deres potentielle funktion som kolonilokaliteter
- indebærer ikke væsentlig ny belysning.

Omlægningen af fyldpladsarealet til græsset hestefold med et lag uforurenet jord forventes ikke at ændre fourageringsmulighederne langs vandløb og i de nærliggende naturarealer i væsentlig grad. Aktivitetsniveauet (hestegræsning, periodisk kørsel) ligger inden for, hvad flagermus normalt tåler i landbrugslandskaber. Regionen vurderer derfor, at jordtilførslen ikke medfører beskadigelse eller ødelæggelse af flagermusenes yngle- eller rasteområder.

Øvrige bilag IV-arter

Odder er knyttet til vandløb og søer med gode fiske- og skjulmuligheder. Der er ved Danmarks Miljøportal og Arter.dk observeret odder ved Odense Å lige op til ansøgningsområdet. Jævnfør håndbogen kan oddere håndtere forstyrrelser, hvis de er forudsigelige. Idet indgrebet med tilførsel af jord er kortvarigt, midlertidigt, samt at ansøgningsområdet ikke er lige op til vandløbet, vurderes jordtilførslen ikke at påvirke odderens levevis væsentligt. Jordtilførslen ændrer ikke vandløbsforløb, bredzoner eller passageforhold og øger dermed ikke forstyrrelsen langs vandløbene i væsentlig grad.

Eventuelle andre bilag IV-arter som markfirben kræver tørre, solrige, strukturrige habitater med bar jord eller sand og lav vegetation. Fyldpladsarealet omlægges til græsset hestefold og udgør ikke klassisk markfirbenshabitat. De omkringliggende naturtyper (enge, moser, søer) er heller ikke typiske levesteder for arten. Jordtilførslen vurderes derfor ikke relevant for markfirben.

Dansk havstrategi

Da jordtilførslen ikke medfører en forøgelse af belastningen af overfladevand og grundvand med næringsstoffer eller miljøfarlige stoffer, vurderes jordtilførslen ikke at påvirke de marine områder omfattet af den danske havstrategi.

Region Syddanmarks vurdering

Efter sagens gennemgang kan det som grundlag for regionens afgørelse opsummeres at:

- Ansøgningsområdet ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og nitratfølsomt indvindingsopland (NFI).
- Det vurderes, at der findes både det sekundære grundvandsmagasin KS1, det primære grundvandsmagasin KS2 og kalkmagasinet inden for ansøgningsområdet, og at det ikke kan udelukkes, at der lokalt kan være områder, hvor der er hydraulisk kontakt mellem de to grundvandsmagasiner KS1 og KS2.
- Det primære grundvandsmagasin KS2 har en dæklagstykkelse på op til 15 meter moræneler, hvilket umiddelbart er et udtryk for en ringe beskyttelse af grundvandet. Dette er også et af kriteriepunkterne, der er afgørende for, at området klassificeres som NFI.

- Den nærmeste aktive private indvindingsboring med DGU nr. 145.1635 er blevet pumpetestet, og resultatet herfra viser, at grundvandsmagasinet, der tolkes at være KS2, kan levere kontinuerte, relativt store mængder vand.
- Der findes øst for ansøgningsområdet to målsatte vandløb Odense Å og Holmehave Bæk, der har henholdsvis god økologisk tilstand og ringe økologisk tilstand. Begge vandløb har en ukendt kemisk tilstand. Jf. regionens forureningsundersøgelse fra 2019 vurderes forurening fra den tidligere losseplads ikke at påvirke vandløbene.
- Der findes en del indvindingsboringer i området, både sløjfede og aktive, der er filtersat i primært de øverste 40 meter i KS2.
- Ansøgningsområdet ligger umiddelbart op til Natura 2000-område nr. 114: Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å. Der sker ingen indgreb i Natura 2000-arealet eller i de nærliggende naturarealer med moser, enge, småsøer og overdrev, som efter deres karakter kan være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og jordtilførslen vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områdets naturtyper og arter eller bilag IV-arters yngle- og rasteområder væsentligt.

På trods af, at ansøgningsområdet er beliggende inden for NFI, hvor der med udgangspunkt i lertykkelser findes dårligt beskyttede grundvandsmagasiner, både primære og sekundære, der har værdi for aktuel og fremtidig drikkevandsindvinding, vurderes det, at tilførsel af jord til den tidligere råstofgrav ikke vil udgøre en risiko for en forringet drikkevandskvalitet. I redegørelsen fremhæves det, at der lokalt i området findes artesiske forhold for kalkmagasinet, og at der mellem de kvartære grundvandsmagasiner, KS1 og KS2, er en opadrettet gradient. Den opadrettede gradient mellem de to magasiner antyder, at der lokalt inden for ansøgningsområdet ikke bliver produceret grundvand til KS2. Det vand, der nedsiver på lokaliteten, vurderes kun at ske til en ringe dybde, og vil i de terrænnære sandede aflejringer blive transporteret mod Odense Å og Holmehave Bæk sammen med det andet grundvand, der er nedsivet længere ude i grundvandsoplandet.

Tilførsel af uforurennet jord vurderes heller ikke at være en risikofaktor ift. vandløbene. Dels fordi fremmedstoffer beregningsteknisk i regionens rapport fra undersøgelse af lossepladsen ikke vurderes at udgøre en risiko, og dels fordi arealer inden for ansøgningsområdet er drænet. Eventuelle indhold af fremmedstoffer fra tilført jord vil delvist blive udvasket til drænsøen, der ikke er målsat efter EU's Vandrammedirektiv.

På baggrund af naturforholdene i og omkring Natura 2000-området, de bilag IV-arters økologi, som med rimelighed kan forventes i området, samt jordtilførslens begrænsede karakter uden indgreb i søer, moser, vandløb eller skov/krat, vurderer Region Syddanmark, at jordtilførslen ikke beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter og ikke forringer disse arters bevaringsstatus lokalt eller regionalt. Der er derfor ikke behov for særlige afværgeforanstaltninger rettet mod bilag IV-arter, ud over almindelig hensyntagen under anlægsarbejdet (fx undgå unødige kørsel i våde naturarealer og langs vandløbsbræmmer).

Vi gør opmærksom på, at der i fremtiden kan komme ny viden og lovændringer, der ændrer på vurderingen af, hvorvidt jordtilførslen udgør en risiko for mennesker og miljø.

Vil du vide mere?

Oplysninger om meddelte dispensationer ligger på Region Syddanmarks hjemmeside <http://regionsyddanmark.dk/wm251904>. Den fulde lovtekst for jordforureningsloven og råstofloven kan findes på www.retsinfo.dk.

Har du spørgsmål til dette brev, er du velkommen til at ringe direkte til Andy Heineth på tlf. 29 20 19 06 eller e-mail: ahe@rsyd.dk.

Venlig hilsen

Andy Heineth
Geolog

Bilag:

- Om databeskyttelsesforordningen
- Skemaet - "Levering af fyldjord"

Kopi af brev:

Sundhedsstyrelsen - trsyd@stps.dk
att.: Styrelsen for Patientsikkerhed
Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding

Odense Kommune, kmf@odense.dk
Att.: Lone H. Frederiksen